

Zajednička izjava o socijalnim standardima u europskom sektoru brodogradnje, održavanja, popravka i konverzije brodova

UVOD

Svjesni standarda već postavljenih europskim sporazumima kao što je Povelja o temeljnim pravima i pravnom stečevinom u cjelini, SEA Europe¹ i industriAll – Europski sindikat² zajednički usvajaju sljedeći niz socijalnih standarda za europski brodograđevinski sektor, nastavljajući svoje napore u promicanju sigurnih i socijalno pravednih radnih uvjeta u svim brodogradilištima. Ovaj dokument nije pravno obvezujući te poštuje principe supsidijarnosti u pogledu nacionalnih pravila.

Brodograđevna industrija je visokotehnološki sektor koji pruža kvalitetno zaposlenje, sa sljedećim karakteristikama:

- Sektor rasta, orijentiran prema budućnosti s visokim potencijalom rasta na globalnom tržištu.
- Europska industrijska politika: LeaderSHIP 2020.
- Stalna potreba za fleksibilnošću uslijed sve više velikih individualnih projekata i posljedičnih fluktuacija u radnom kapacitetu unutar poduzeća.
- Legitimna aspiracija radnika za većom kvalitetom, stabilnim zaposlenjem i dostojnim plaćama, sa sveobuhvatnom zaštitom zdravlja i sigurnosti.
- Institucionalizirani socijalni dijalog na europskoj razini:
 - pružajući osnovu za inovativni kapacitet, konkurentnost i održivu zaposlenost,
 - težeći cilju uspostave najboljeg okvira za razvoj socijalnih standarda na nacionalnoj, regionalnoj i razini poduzeća, istovremeno u potpunosti poštujući europska i nacionalna pravila i razine donošenja odluka za upravu i sindikate,
 - zajednički se boreći za uspostavu i poštivanje dostojanstvenih pravila i radnih odnosa, također i izvan Europske unije.
- Holistički pristup koji ne bi trebao biti troškovni faktor nego jamstvo održivog pomorskog sektora u Europi.
- Situacija mijenjajućih tržišta rada, što znači da je pozitivan imidž sektora ključan faktor za privlačenje novih kvalificiranih radnika.
- Potreba za osiguranjem pozitivnog imidža potiče se aktivno i kroz konkretne aktivnosti. Pozitivan imidž u zajedničkom je interesu poduzeća i sindikata.

¹ SEA Europe – Ship and Maritime Equipment Association europsko je udruženje poslodavaca s područja cjelokupne industrije pomorske tehnologije (op. prev.)

² industriAll – European Trade Union europska je federacija industrijskih sindikata s područja metalne industrije, brodogradnje, auto-industrije, avio-industrije, kemijske industrije, energije, farmaceutske industrije, računalne industrije i dr.

- Činjenica da sektor promiče primjerene socijalne standarde i dostojanstvene uvjete rada u brodogradilištima diljem svijeta. Na globalnoj razini od najveće je važnosti osigurati da nema socijalnog dumpinga, odnosno da postoji jednaka razina socijalnih standarda.

ELEMENTI ZAJEDNIČKIH SOCIJALNIH STANDARDARDA

Europski odbor za sektorski socijalni dijalog na području brodogradnje poziva i potiče sva poduzeća u europskoj industriji brodogradnje, održavanja, popravka i konverzije brodova da pregovaraju o i dalje razvijaju elemente zajedničkih socijalnih standarda.

Zajednički socijalni standardi europskog sektora brodogradnje, održavanja, popravka i konverzije brodova neće utjecati na autonomiju socijalnih partnera, posebice u pogledu prava na pregovaranje i sklapanje kolektivnih ugovora u skladu s nacionalnim pravom i praksama, uz poštivanje europskog prava.

Dogovoreni socijalni standardi i važeće zakonske odredbe bit će poštivane u svakom brodogradilištu, u skladu sa specifičnim nacionalnim zakonodavnim okvirom za kolektivno pregovaranje, industrijske odnose i tržište rada. Socijalni standardi će se pridržavati temeljnih principa i radničkih prava uspostavljenih od strane Međunarodne organizacije rada (MOR) i Europske unije (EU).

Oni će sadržavati sljedeće elemente:

Pokrivenost kolektivnim ugovorima

Svaki poslodavac poštivat će primjenjive pravne odredbe i kolektivne ugovore, na dobrobit zaposlenika, ugovornih ili privremenih radnika unutar poduzeća.

Pravo na udruživanje i predstavljanje radnika

Pravo osnivanja sindikata i učlanjivanja u sindikat, kao i pravo na kolektivno pregovaranje moraju biti priznata. Predstavljanje radnika, u skladu s primjenjivim nacionalnim zakonodavstvom, bit će zajamčeno u svim poduzećima u sektoru, kako bi se osigurao kontinuirani socijalni dijalog, anticipiranje socijalnih problema kao i poštivanje i nadzor nad radnim, sigurnosnim i okolišnim zahtjevima.

Poduzeća moraju biti posvećena redovnom informiranju svojih zaposlenika o poslovanju poduzeća i pitanjima koja bi mogla utjecati na radne uvjete i zaposlenost. Europski odbor za socijalni dijalog na području brodogradnje skreće pozornost svim svojim članovima na odredbe Direktive 2002/14/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2002. kojom se uspostavlja okvir za informiranje i savjetovanje radnika u Europskoj zajednici.

Zdravlje, sigurnost i okoliš

Poduzeća u europskom sektoru brodogradnje, održavanja, popravka i konverzije brodova nastojat će postići radna mjesta bez ozljeda i eliminirati profesionalna oboljenja, kao svoj krajnji cilj, težeći najvišim europskim standardima.

Primjenjive nacionalne i europske odredbe o zdravlju i sigurnosti bit će poštivane, uključujući odredbe o zaštitnoj opremi. Poduzeća će osigurati primjenu učinkovitih politika zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, temeljenih na prevenciji. U tom kontekstu, svim zaposlenicima mora se osigurati odgovarajuće osposobljavanje.

Osposobljavanje, razvoj ljudskih potencijala i poganje inovacija

Poduzeća u europskom sektoru brodogradnje, održavanja, popravka i konverzije brodova posvećena su razvoju ljudskih potencijala kao temelja za inovacije. Potrebne vještine i kompetencije moraju se razviti kroz politike kontinuiranog osposobljavanja i cjeloživotnog učenja, kako bi zadovoljile potrebe inovativne industrije.

Radnički predstavnici u poduzećima, u skladu s člankom 2(e) Direktive 2002/14/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2002. kojom se uspostavlja okvir za informiranje i savjetovanje radnika u Europskoj zajednici, trebali bi biti uključeni u izradu politika i zajedničkih ciljeva na području osposobljavanja i obrazovanja. Socijalni dijalog na odgovarajućoj razini baviti će se temama vezanima uz anticipiranje promjena.

Radni uvjeti

Minimalne plaće, tamo gdje su uspostavljene zakonom ili kolektivnim ugovorom, moraju se poštivati. Priznavajući cilj i neophodnu potrebu fleksibilnosti brodogradilišta, Odbor za sektorski socijalni dijalog želi doprinijeti pravednim uvjetima rada za podugovorene radnike u poduzećima. Europski standardi, kao i odgovarajući standardi na nacionalnoj i razini poduzeća, u pogledu radnog vremena moraju se poštovati.

U skladu s postojećom europskom regulativom, Odbor za sektorski socijalni dijalog nastojat će dodatno unaprijediti radne uvjete u svim državama članicama EU, državama kandidatkinjama i pridruženim državama. Odbor za sektorski socijalni dijalog potvrđuje ključnu ulogu dostojanstvenog rada i dostojanstvenih plaća za osiguranje kontinuiranog unaprijeđenja uvjeta rada i života u Europi. S obzirom na različite zakonodavne okvire i standarde u europskim državama, Odbor za sektorski socijalni dijalog općenito podržava daljnje usklađivanje u Europi i poziva sve dionike da uspostave jednake uvjete u Europi i diljem svijeta.

Restrukturiranje

Tamo gdje je restrukturiranje neizbježno, radnici i njihova relevantna predstavnička tijela na razini poduzeća, nacionalnoj razini i europskoj razini, bit će pravovremeno informirani i savjetovani, u skladu s Direktivom Vijeća 98/59/EZ od 18. srpnja 1998. o usklađivanju

zakonodavstva država članica o kolektivnim otkazima višku radnika, Direktivom Vijeća 2001/23/EZ od 12. ožujka 2001. o približavanju prava država članica u vezi sa zaštitom prava radnika u slučaju prijenosa poduzeća, tvrtki ili dijelova poduzeća ili tvrtki, Direktivom 2002/14/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2002. kojom se uspostavlja okvir za informiranje i savjetovanje radnika u Europskoj zajednici, i Direktivom 2009/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. svibnja 2009. o osnivanju europskoga radničkog vijeća ili uvođenju postupka obavješćivanja i savjetovanja radnika kod poslodavaca koji posluju na razini Zajednice i povezanih poslodavaca koji posluju na razini Zajednice. Osim toga, kontinuirano će se razvijati vještine i kompetencije radnika kako bi se osigurala zapošljivost i olakšala tranzicija između poslova.

Dobavljači i podugovaratelji

Podugovaranje je uobičajena praksa u europskim brodogradilištima. Poduzeća u europskom sektoru brodogradnje, održavanja, popravka i konverzije brodova trebala bi voditi računa o tome da njihovi podugovaratelji i dobavljači također zadovoljavaju kriterije socijalne odgovornosti, te da poštuju standarde uspostavljene ovim dokumentom ili već postojećim dokumentima u njihovom poduzeću (ovisno o tome što je povoljnije za radnike).

Potpisano u Bruxellesu 14. listopada 2013. g.

Europsko udruženje brodogradnje i pomorske opreme (SEA Europe)

industrial – Europski sindikat